29925

काच्यमाला. ६४.

कारमीरिकमहाकविश्रीक्षेमेन्द्रकृता

भारतमञ्जरी।

जयपुरमहाराजाश्रितमहामहोपाध्यायपण्डितदुर्गाप्रसाददारक-केदारनाथकुपाङ्गीकृतशोधनकर्मणा महामहोपाध्याय-पण्डितशिवदत्तशर्मणा, मुम्वापुरवासिपरबोपाह्न-पाण्डुरङ्गात्मजकाशीनाथशर्मणा च संशोधिता।

साच

मुम्बय्यां निर्णयसागराच्ययन्त्रालये तद्धिपतिना मुद्राक्षरेरङ्कयित्वा प्राकाइयं नीता ।

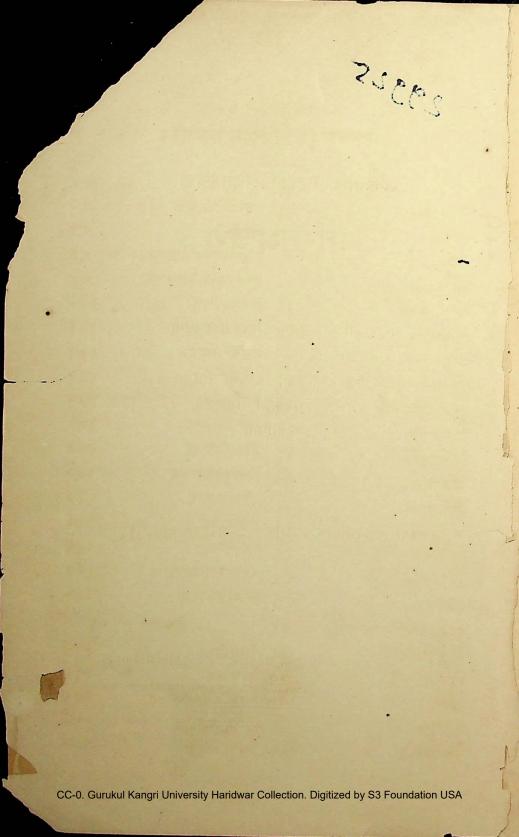
१८९८

(अख प्रन्थस्य पुनर्मुद्रणादिविषये सर्वथा निर्णयसागरमुद्रायन्त्रालयाधिपते-

रेवाधिकारः।)

मूल्यं रूप्यकप अकम् ।

भारतमञ्जरीविषयानुक्रमणी।

आदिपर्व ।	पृष्ठे ।		पृष्ठे ।
अनुक्रमणिका	7	पञ्चेन्द्रोपाख्यानम्	९२
पर्वसंग्रहः	3	विवाह:	65
पीष्यम्	9	इन्द्रप्रस्थयुधिष्ठिरराज्यार्धप्राप्तिः	९६
आस्तोकम्	१७	सुन्दोपसुन्दोपाख्यानम्	91
अंशावतरणम्	18	उलूपीदर्शनम्	900
शाकुन्तलम्	73	चित्राङ्गदासमागमः	808
यायातम्	79	बभुवाहनजन्म .	१०२
उत्तरयायातम्	३१	सुभद्राहरणम्	808
पुरुवंशानुकीर्तनम्	३२	हरणहारिका	909
भीष्मोत्पत्तिः	. ३६	अभिमन्युजन्म	809
कुरुपाण्डवोत्पत्तिः	88	द्रौपदेयोत्पत्तिः	१०९
अस्त्रदर्शनम्	90	श्वेतक्युपाख्यानम्	१०७
द्रुपदपराजयः	96	पुच्छखण्डनम्	११०
जतुगृहदाहः	88	इन्द्रपराजयः	११०
हिडिम्ब्रवध:	89	मयरक्षणम्	888
घटोत्कचोत्पत्तिः `	89	मन्दपालाख्यानम्	199
बक्तवधः	६९	खाण्डववनदाहः	११२
<u> धृष्ट</u> द्युम्नद्रौपदीजन्मवर्णनम्	७१	सभापर्व।	
आङ्गारपर्णम्	98	सभाप्रवेश:	888
तापसम्	७७	कचित्कम्	888
और्वम्	18	लोकपालसभावर्णनम्	११९
वाशिष्ठम्	< ?	राजसूयमन्नः	११७
द्रौपदीस्वयंवरः	90	जरासंधोत्पत्तिः	११७

	पृष्ठे ।		वृष्टे ।
जरासंघवधः	१२१	अष्टावऋीयम्	255
दिग्विजयः	१२४	यावऋीतम्	२२६
राजसूयारम्भः	१२५	हनुमद्भीमसमागमः	२३३
शिशुपालवधः	१३१	पुष्कराहरणम्	२३६.
यज्ञवर्णनम्	१३५	(तीर्थयात्रापर्व)	
चू तम्	185	जटासुरवधः	२३७
आरण्यपर्व ।		मणिमद्वधः	280
सूर्यस्तवः	१५३	वैश्रवणसमागमः	789
विदुरागमनम्	199	निवातकवचवधः	289
सुरम्युपा ख्यानम्	१९७	लोमरातीर्थयात्रा	289
मैत्रेयशापः	196	आजगरम्	286
किन्दीरवधः	१६०	वैन्योपाख्यानम्	299
साल्ववधः	१६५	सरस्वतीतार्क्ष्यसंवाद:	292
कैरातम्	१७९	मत्स्योपाख्यानम्	293
लोकपालास्त्रप्राप्तिः	१७९	मार्कण्डेयसमस्या	293
इन्द्रलोकगमनम्	१७८	भविष्यत्	२९६
नलोपाख्यानम्	१९७	मण्डूकोपाख्यानम्	२६०
पुलस्त्यतीर्थयात्रा	909	इन्द्रद्युम्नोपाख्यानम्	२६१
धीम्यतीर्थयात्रा	२०३	धुन्धुमारोपाख्यानम्	२६४
आगस्यम्	२०९	पतित्रतोपाख्यानम्	२६७
ऋष्यशृङ्गोपाख्यानम्	२१२	आङ्किरसम्	२७३
कार्तवीर्योपाख्यानम्	२१९	घोषयात्रा	260
सीकन्यम्	386	दुर्योधनप्रायोपवेशः	2/3
मान्धात्रुपाख्यानम्	286	धार्तराष्ट्रयज्ञ:	269
जन्तूपाख्यानम्	719	मृगस्वप्तप्रदर्शनम्	269
र्येनकपोतीयम् • स्थेनकपोतीयम्	228	ब्रीहिद्रौणिकम्	260
ARREST AND A STORY			160

	पृष्ठे ।		पृष्ठे ',
द्रौपदीप्रमाथः	२९२	रथातिरथसंख्या	3/3
रामोपाख्यानम्	२९६	अम्बोपाख्यानम्	3//
सावित्र्युपाख्यानम्	300	सेनानिवेश:	3/9
. कुण्डलाहरणम्	३०२	भीष्मपर्व ।	
आरणेयम्	309	जम्बूखण्डनिर्माणम्	३९२
विराटपर्व ।		श्रीमद्भगवद्गीतासु प्रथमोऽध्याय	
पाण्डवप्रवेशः	309	,, द्वितीयोऽध्यायः	३९४
रङ्गयुद्धम्, समयपरिपालनम्	390	,, तृतीयोऽध्यायः	३९५
कीचकवधः	386	,, चतुर्थोऽध्यायः	३९६
दक्षिणगोगृहे सुशर्मपराजयः	379	,, पञ्चमोऽध्यायः	३९७
उत्तरगोग्रहः	३३४	,, षष्टोऽध्यायः	391
वैवाहिकम्	३३६	,, सप्तमोऽध्यायः	३९८
उद्योगपर्व ।		,, अष्टमोऽध्यायः	३९९
इन्द्रविजय:	३४३	,, नवमोऽध्यायः	३९९
संजययानम्	380	,, दशमोऽध्यायः	३९९
प्रजागरे विदुरवाक्यम्	390	,, एकादशोऽध्यायः	808
सनत्सुजातम्	३५१	,, द्वादशोऽध्यायः	808
कौरवसभावर्णनम्	३६३	,, त्रयोदशोऽध्यायः	803
दम्भोद्भवोपाख्यानम्	३६९	,, चतुर्दशोऽध्यायः	४०२
मातलिवरान्वेषणम्	३६८	,, पञ्चदशोऽध्यायः	४०३
गालवचिरतम्	३७२	" षोडशोऽध्यायः	४०३
भगवद्यानम्	३७४	" सप्तदशोऽध्यायः	808
कर्णोपनिवादः	३७९	" अष्टादशोऽध्यायः	808
कर्णकुन्तीसमागमः	३७६	प्रथमे युद्धदिवस उत्तरवधः	800
युधिष्ठिरनिर्याणयात्रा	३७८	द्वितीयो युद्धदिवसः	806
उलूकयानम्	310	तृतीयो युद्धदिवसः	888

	पृष्ठे ।		रहे ।
चतुर्थी युद्धदिवसः	860	केकयधृष्टकेतुवधः	४६२
विश्वोपाल्यानम्	४१६	सात्यिकप्रवेशः	४६२
पञ्चमो युद्धदिवसः	880	भीमसेनप्रवेशः	४६८
षष्टो युद्धदिवसः	865	भूरिश्रवसो वधः	१०४
सप्तमो युद्धदिवसः	886	जयद्रथवधः	809
अष्टमे युद्धदिवस इरावद्वधः	878	अलम्बुसवधः	840
नवमो युद्धदिवसः	४२५	अलायुधवधः	8 < 8
दशमो युद्धदिवसः	४२९	रात्रियुद्धें घटोत्कचवधः	8/3
द्रोणपर्व ।		चतुर्थदिवसे रात्रियुद्धम्	869
द्रोणाभिषेकः प्रथमो युद्ध-		विराटद्रुपदवधः	869
दिवसश्च	४३२	द्रोणवधः	8/8
संशप्तकयुद्धम्	४३४	कर्णपर्व।	
सत्यजिद्वधः	838	पाण्डववध:	868
भगदत्तवधः	831	प्रथमो युद्धदिवसः	868
वृषभकाचलवधः	831	त्रिपुरवधोपाख्यानम्	४९६
नीलवध:	४३९	शल्यसारथ्यस्वीकारः	४९६
कर्णानुजवधः	880	हंसकाकीयम्	४९९
द्वितीयो युद्धदिवसः	880	मद्रकुत्सनम्	४९९
तृतीये दिनेऽभिमन्युवधः	880	अङ्गकुत्सनम्	900
अर्जुनप्रतिज्ञा	886	दुःशासनवधः	908
श्रुतायुधवधः	४५३	वृषसेनवधः	908
सुदक्षिणवधः	४५३	शल्यपर्व ।	
श्रुतायुर्वेधः	४९३	शल्यवधः	988
विन्दानुविन्दवधः	899	शकुनिवधः	. 484
अलम्बुसवधः	896	गदापर्व ।	,,,,
जलसंघवधः	860	दुर्योधनाविर्भावः	986
			216

	पृष्ठे ।		पृष्ठे । ,
रामतीर्थयात्रा	979	कालकवृक्षीयम्	907
गदायुद्धम्	५२३	गणवृत्तम्.	907
सौप्तिकपर्व।		सत्यानृतकम्	909
. धृष्टचुम्नवधः	999	दुर्गातितरणम्	907
द्रौपदेयशिखण्डिवधः	930	व्याघ्रगोमायुसंवादः	909
दुर्योधनस्वर्गगमनम्	938	सरित्सागरसंवाद:	909
ऐषीकमस्त्रम्	933	उष्ट्रग्रीविकम्	909
स्त्रीपर्व ।	938	श्वऋषिसंवादः	९७६
. शान्तिपर्व।		वसुहोमोपाख्यानम्	900
सुद्युम्नोपाख्यानम्	988	कामन्दारिष्टसंवादः	900
अश्मकगीता	990	शीलवर्णनम्	908
षोडशराजकीयम्	999	ऋषभगीताः	968
स्वर्णष्ठीव्युपाख्यानम्	998	राज्धर्माः	968
युधिष्ठिरनगरप्रवेशः	999	कोपव्यचरितम्	963
चार्वाकनियहः	998	दीर्घदर्शीयम्	969
युधिष्ठिराभिषेकः	998	मार्जारमूषिकसंवाद:	9<8
राजोत्पत्तिः	५६३	ब्रह्मदत्तपूतनासंवादः	969
गुणषट्त्रिंशकाः	989	कणिङ्कोपाख्यानम्	960
मुचुकुन्दोपाख्यानम्	988	विश्वामित्रश्वपचसंवादः	968
हरिनारदसंवाद:	980	लुब्धककपोतीयम्	990
काकपञ्जरिका	986	इन्दोतपारिक्षितीयम्	990
उतथ्यगीताः	9 हं ९	गृध्रगोमायुसंवादः	993
वामदेवगीताः	५६९	अध्यायः	968
विजिगीषमाणवृत्तम्	988	प्रायश्चित्तविधिः	968
शक्राम्बरीषसंवादः	900	खङ्गोत्पत्तिः	968
इन्द्रवृहस्पतिसंवादः	908	षङ्गीताः	468

आपद्धर्माः ५९६ तेच्छ्रुगीताः ६१७ तिच्छ्रुगीताः ५९८ त्यान्ति १९८ त्यान्यात् १९० त्याय्यात् स्वय् १९० त्याय्यात् १९० त्याय्याय्याच १९० त्याय्याय्याच १९० त्याय्यायाय्यात् १९० त्याय्याय्याय्याय्याय्याय् १९० त्याय्याय्याय्याय्याय्याय्याय्याय्याय्या		पृष्ठे ।		पृष्ठे ।
पितापुत्रसंबादः ५९८ शम्याकगीताः ५९८ गौकापिछीयम् ६१९ गौकापिछीयम् ६१९ गौकापिछीयम् ६१९ गौकापिछीयम् ६१९ गौकापिछीयम् ६१९ गौकापिछीयम् ६१९ गाँकापिछीयम् ६१० गाँकापिछानाः ६०१ हारीतगीताः ६२१ श्रामरद्वाजसंबादः ६०२ हारीतगीताः ६२१ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०३ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०३ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०३ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०३ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०३ ख्रामर्साकीर्तनम् ६०० सम्बन्धसंबादः ६२३ मम्बन्धस्पतिसंबादः ६२३ मम्बन्धस्पतिसंबादः ६२३ सम्बन्धसंबादः ६२३ सम्बन्धसंबादः ६२३ सम्बन्धसंबादः ६२३ सम्बर्धसंबादः ६२३ सम्बर्धायदेशः ६०८ श्रामर्पातिः ६२६ सम्बर्धायाः ६०८ श्रामर्पातिः ६२६ सम्बर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६२६ सम्बर्धाताः ६२६ सम्बर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६२६ स्वर्धाताः ६१२ स्वर्धाताः ६१३ स्वर्धाताः ६१४ स्वर्धाताः ६१४ स्वर्धसंबादः ६१४ सम्बर्धातः ६१४ मोस्वर्धातः ६१४ मोस्वर्धमाः ६१६ गाँतमिर्पमृत्युक्व्ध्वसंबादः ६४१ मोस्वर्धातः ६१६ गाँतमिर्पमृत्युक्व्ध्वसंबादः ६४१ मोस्वर्धाः ६१६ गाँतमिर्पमृत्युक्व्ध्वसंबादः ६४१ मोस्वर्धाः ६१६ गाँतमिर्पमृत्युक्व्ध्वसंबादः ६४१	आपद्धर्माः	५९६	विच एउ गीताः	६१७
शस्याकगीताः ५९८ गौकापिछीयम् ६१९ गिक्कणाताः ६०० प्रत्याद्वाह्मणसंवादः ६०१ नारदासितसंवादः ६२१ माण्डन्यजनकसंवादः ६२१ माजुन्न्द्रस्पतिसंवादः ६०६ समङ्गनारदसंवादः ६२३ नारदगाल्वसंवादः ६२३ नारदगाल्वसंवादः ६२३ नारदगाल्वसंवादः ६२४ मार्ग्यापदेशः ६०८ सम्ब्राधाः ६२९ पराशरगीताः ६२६ समम्ब्राधाः ६२९ पराशरगीताः ६२६ समग्रादाः ६२६ समग्राताः ६२६ समग्रातानाम समग्रातानाम ६२६ समग्रातानाम ६२६ समग्रातानाम ६२६ समग्रातानाम ६	सेनजिद्गीताः	990	चिरकारिचरितम्	६१८
मिङ्क्रिगीताः ६०० कुण्डधारोपाख्यानम् ६२० प्रत्हादब्राह्मणसंवादः ६०१ नारदासितसंवादः ६२९ स्नुभरद्वाजसंवादः ६०२ साण्डव्यजनकसंवादः ६२१ स्मुभरद्वाजसंवादः ६०२ हारीतगीताः ६२१ आचारविधिः ६०३ वृत्रगीताः ६२१ आध्यात्मसंकीर्तनम् ६०३ वृत्रगीताः ६२२ जापकोपाख्यानम् ६०५ स्थ्यक्रध्वंसः ६२३ नानुबृहस्पतिसंवादः ६०६ समङ्गनारदसंवादः ६२३ नारदगाळवसंवादः ६२६ वैण्णवाध्यात्म ६०७ जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- चार्योपदेशः ६०८ स्मृतप्राशिका ६०८ समुतप्राशिका ६०८ समुतप्राशिका ६०८ समुतप्राशिका ६०८ समुतप्राशिका ६०८ स्थिष्टजनकसंवादः ६२६ सुक्रान्तम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ सुक्रभाजनकसंवादः ६३७ स्थासग्रकसंवादः ६१४ मोक्षधर्मः ६३६ नारायणीयम् ६३६ स्थासग्रकसंवादः ६१६ गौतमीसप्पृत्युकुब्ध्वकसंवादः ६४१ गौतमीसप्पृत्युकुब्ध्वकसंवादः ६४१	पितापुत्रसंवादः	991	युमत्सेनोपा ख्यानम्	६१८
प्रव्हादब्राह्मणसंवादः ६०१ नारदासितसंवादः ६२० स्पृगुभरद्वाजसंवादः ६०२ हारीतगीताः ६२१ व्यापारमसंवितिनम् ६०२ व्यापारमसंवितिनम् ६०२ व्यापारमसंवितिनम् ६०० जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- चार्योपदेशः ६०८ व्यापारमसंवितिनम् ६०० जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- चार्योपदेशः ६०८ द्वान्ताध्यायः ६०८ द्वान्ताध्यायः ६०८ व्यापारमिताः ६२६ व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६०८ व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२० व्यापारमिताः ६२६ व्यापारमितातः ६२६ व्यापारमिताः ६२६ व्यापारमित्रम् ६३० व्यापारमिताः ६१४ व्यापारमित्रम् ६३० व्यापारमित्रम्यमित्रम् ६३० व्यापारमित्रम् ६३० व्यापारमित्रम्	शम्याकगीताः	99.	गौकापिलीयम्	६१९.
इन्द्रकश्यपसंवादः ६०२ माण्डव्यजनकसंवादः ६२१ माण्डव्यजनकसंवादः ६२१ हारीतगीताः ६२१ व्ययास्यसंकीर्तनम् ६०३ व्ययास्यसंकीर्तनम् ६०३ व्ययास्यसंकीर्तनम् ६०३ व्ययास्यसंकीर्तनम् ६०३ व्यय्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव्यव	मङ्किगीताः	800	कुण्डधारोपाख्यानम्	६२०
भृगुभरद्वाजसंवादः ६०२ हारीतगीताः ६२१ व्हत्रगीताः ६२१ व्हत्रगीताः ६२१ व्हत्रवधः ६२२ व्हत्रवधः ६२२ व्हत्रवधः ६२३ मनुबृहस्पतिसंवादः ६०६ समङ्गनारदसंवादः ६२३ नेणवाध्यात्म ६०७ जनकराजानं प्रति पञ्चशिखाः ६०८ दान्ताध्यायः ६०८ दान्ताध्यायः ६०८ दान्ताध्यायः ६०८ वस्त्राह्यादः ६२६ वस्त्राह्याद	प्रल्हादब्राह्मणसंवादः	६०१	नारदासितसंवादः	£ 30.
आचारविधिः ६०३ वृत्रगीताः ६२१ वृत्रवधः ६२२ वृत्रवधः ६२३ वृत्रवधः ६२४ वृत्रवादः ६२६ वृत्यवादः ६२६ वृत्रवादः ६२६ वृत्यवः वृत्रवादः ६२६ वृत्रवादः ६२६ वृत्रवादः ६२६ वृत्रवादः ६२६ वृत्य	इन्द्रकश्यपसंवादः	६०२	माण्डव्यजनकसंवादः	६२१
अध्यात्मसंकीर्तनम् ६०६ वृत्रवधः ६२६ समङ्गनारदसंवादः ६२६ समङ्गनारदसंवादः ६२६ समङ्गनारदसंवादः ६२६ त्रेणवाध्यात्म ६०७ जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- सगरारिष्टनेमिसंवादः ६२६ स्तर्वाद्यायः ६०८ स्तर्वात्यः ६२६ स्तर्वाद्यायः ६०८ स्तर्वाताः ६२६ स्तर्वादाः ६२६ स्तर्वाताः ६२६ स्तर्वाताः ६०८ स्तर्वाताः ६२६ स्तर्वाताः ६०८ स्तर्वाताः ६२६ मोस्वर्वाताः ६२६ मोस्वर्वाताः ६२६ मोस्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वातः ६२६ मोस्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वात्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वात्वर्वात्वर्वातः ६२६ मोत्वर्वात्वर्वात्वर्वत्वर्वात्वर्वत्वर्वात्वर्वत्व	भृगुभरद्वाजसंवाद:	६०२	हारीतगीताः	६२१
जापकोपाख्यानम् ६०५ दक्षयज्ञध्वंसः ६२३ नेवण्याध्यात्म ६०७ जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- चार्योपदेशः ६०८ स्वर्णताध्यातः ६०८ स्वर्णताध्यातः ६०८ स्वर्णताध्यातः ६०८ स्वर्णताध्यातः ६०८ स्वर्णताध्यातः ६०८ सम्हत्तप्राशिका ६०९ सम्हतप्राशिका ६०९ सम्हतप्राशिका ६०९ सम्हतप्राशिका ६०० सम्हण्याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ स्वर्णताक्षयादः ६२६ स्वर्णताक्ययादः ६२६ स्वर्णताक्षयादः ६२६ स्वर्णताक्ययादः ६२	आचारविधि:	६०३	वृत्रगीताः	१२१
मनुबृहस्पतिसंवादः ६०६ समङ्गनारदसंवादः ६२३ वैष्णवाध्यात्म ६०७ नारदगालवसंवादः ६२४ नारदगालवसंवादः ६२४ नारदगालवसंवादः ६२४ सगर्पारिष्ठनेमिसंवादः ६२५ सुक्रोत्पत्तिः ६२५ सुक्रोत्पत्तिः ६२६ सगर्पारिष्ठनेमिसंवादः ६२६ सगर्पारिष्ठनेमिसंवादः ६२६ सगर्पारिष्ठनेमिसंवादः ६२६ सगर्पारिष्ठनेमिसंवादः ६२६ सगर्पाताः ६२६ सगर्पाताः ६२६ सगर्पाताः ६२६ सगर्पाताः ६२६ सगर्पाताः ६२६ सगर्पाताः ६२६ स्वाह्यस्वादः ६१२ स्वाह्यस्वादः ६१२ स्वाह्यस्वादः ६१२ स्वाह्यस्वादः ६१३ स्वाह्यस्वादः ६१३ स्वाह्यस्वादः ६१४ नार्पायणीयम् ६३० स्वाह्यस्वादः ६१५ मोक्षधमीः ६३६ स्व	अध्यात्मसंकीर्तनम्	६०३	वृत्रवधः	६२२
वैष्णवाध्यात्म ६०७ नारदगालवसंवादः ६२४ मगर्पारिष्टनेमिसंवादः ६२५ चार्योपदेशः ६०८ सुक्रोत्पत्तिः ६२६ सम्तप्राशिका ६०० वसिष्ठजनकसंवादः ६२६ श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ सुक्रमाजनकसंवादः ६२६ सुक्रमाजनकसंवादः ६२६ विष्ठि)वासवसंवादः ६१४ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० वसिष्ठजनकसंवादः ६३६ नारायणीयम् ६३० व्यासञ्चकसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० व्यासञ्चकसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युकुव्धकसंवादः ६४१ गौतमीसर्पमृत्युकुव्धकसंवादः ६४१	जापकोपाख्यानम्	६०५	दक्षयज्ञध्वंसः	६२३
जनकराजानं प्रति पञ्चशिखा- चार्योपदेशः ६०८ दान्ताध्यायः ६०८ पराशरगीताः ६२६ अमृतप्राशिका ६०९ शक्तेष्यातः ६०९ शक्तेष्यातः ६०९ शक्तेष्यातः ६०९ शक्तेष्यातः ६०९ श्रीसंनिधानम् ६१२ शक्तेष्यातः ६१२ शक्तेष्यातः ६१२ विक्षेण्यात्रातः ६१२ विक्षेण्यात्रातः ६१३ शक्तेष्यातः ६१३ शक्तेष्यात्रात्रम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ शक्तेष्यात्रम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० व्यासञ्जकसंवादः ६१४ मोक्षधमीः ६३० मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६	मनुबृहस्पतिसंवादः	६०६	समङ्गनारदसंवादः	६२३
चार्योपदेशः ६०८ शुक्रोत्पत्तिः ६२६ पराशरगीताः ६२६ पराशरगीताः ६२६ अमृतप्राशिका ६०९ हंसगीताः ६२६ श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ श्रीमंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ श्रीमंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ श्रीमंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ श्रीमाजनकसंवादः ६२६ यावत्कम् ६६० श्रीवासवसंवादः ६१४ श्रीवासवसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६६७ व्यासञ्जकसंवादः ६१४ मोक्षधमीः ६६९ मोतमीसर्पमृत्युकुब्धकसंवादः ६४१			नारदगालवसंवादः	६२४
दान्ताध्यायः ६०८ पराशरगीताः ६२६ अमृतप्राशिका ६०९ हंसगीताः ६२६ शक्तप्राशिका ६०९ विषष्ठजनकसंवादः ६२६ श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ सुलभाजनकसंवादः ६२६ विष्ठि)वासवसंवादः ६१२ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ श्रीवासवसंवादः ६१४ गोतमीसर्पमृत्युलुब्धकसंवादः ६४१ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युलुब्धकसंवादः ६४१			सगरारिष्टनेमिसंवाद:	६२५
अमृतप्राशिका ६०९ हंसगीताः ६२६ शक्तप्रव्हादसंवादः ६०९ विसष्ठजनकसंवादः ६२६ श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ शक्तप्रजनमुचिसंवादः ६१२ सुलभाजनकसंवादः ६२९ विड(लि)वासवसंवादः ६१३ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० व्यासशुक्रसंवादः ६१४ मोक्षधर्माः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६०९	चार्योपदेशः	६०८	शुक्रोत्पत्तिः	६२५
शक्तप्रव्हादसंवादः ६०९ वासिष्ठजनकसंवादः ६२६ श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ शक्तममुचिसंवादः ६१२ सुलभाजनकसंवादः ६२९ वाढि(लि)वासवसंवादः ६१३ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ ग्राकातिपातनम् ६३६ जेगीपव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० व्यासञ्जकसंवादः ६१४ मोक्षधमीः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युलुब्धकसंवादः ६४१	दान्ताध्यायः	६०८	पराशरगीताः	६२६
श्रीसंनिधानम् ६१२ याज्ञवल्क्यजनकसंवादः ६२६ शक्तनमुचिसंवादः ६१२ सुलभाजनकसंवादः ६२९ बाढि(लि)वासवसंवादः ६१३ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ शुकातिपातनम् ६३६ जैगीषव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३० व्यासशुकसंवादः ६१५ मोक्षधर्माः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युलुव्धकसंवादः ६४१	अमृतप्राशिका	६०९	हं सगीताः	६२६
शक्तनमुचिसंवादः ६१२ सुलभाजनकसंवादः ६२९ वाढि(लि)वासवसंवादः ६१३ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ शुकातिपातनम् ६३६ जैगीषव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३७ व्यासशुक्रसंवादः ६१९ मोक्षधमीः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युलुब्धकसंवादः ६४१	शक्रप्रल्हादसंवादः	६०९	वसिष्ठजनकसंवादः	६२६
बडि(लि)वासवसंवादः ६१३ यावत्कम् ६३० श्रीवासवसंवादः ६१४ शुकातिपातनम् ६३६ जैगीषव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३७ व्यासशुक्रसंवादः ६१५ मोक्षधर्माः ६३० मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युलुब्धकसंवादः ६४१		६१२	याज्ञवल्क्यजनकसंवादः	६२६
श्रीवासवसंवादः ६१४ शुकातिपातनम् ६३६ जैगीषव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३७ व्यासशुक्रसंवादः ६१५ मोक्षधर्माः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युकुव्धकसंवादः ६४१		६१२	सुलभाजनकसंवादः	६२९
जैगीषव्यसंवादः ६१४ नारायणीयम् ६३७ व्यासशुक्रसंवादः ६१५ मोक्षधर्माः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युकुब्धकसंवादः ६४१		६१३	यावत्कम्	६३०
न्यासशुक्रसंवादः ६१९ मोक्षधर्माः ६३९ मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युकुन्धकसंवादः ६४१		€ 88	शुकातिपातनम्	६३६
मृत्युप्रजापतिसंवादः ६१६ गौतमीसर्पमृत्युकुब्धकसंवादः ६४१	जैगीषव्यसंवादः	६१४	नारायणीयम्	६३७
		६१९	मोक्षधर्माः	१३९
तलाधरनानिलसंवादः ६१७ सुदर्शनोपाद्यानम् ६४३		६१६		888
	तलाधरनानिलसंवादः	६१७	सुदर्शनोपाद्यानम्	E83

	पृष्ठे ।		पृष्ठे ।
विश्वामित्रोत्पत्तिः	६४४	राजन्यचण्डालसंवादः	६७२
शुकशक्रसंवादः	€88	हिस्तकूटीयम्	१७३
दैवपुरुषकारीयम्	६४९	संसारचक्रम्	६७५
• ब्राह्मणमाहात्म्यम्	£89	कालचक्रम्	६७५
गुरूपदिष्टम्	६४६	अमांसभक्षणम्	६७६
भृङ्गाश्वोपाख्यानम्	€86	कीटकोपाख्यानम्	६७७
मेघवाहनपर्व	६५१	मैत्रेयभिक्षा	१७८
अष्टावऋदिवसंवाद:	६५४	शाण्डिलीसुमनासंवादः	६७८
आङ्गरसीयम्	६९९	हरिणकृशीयम्	६७९
इन्द्रमातङ्गम्	६९६	उमामहेश्वरसंवादः	६८०
वीतहब्योपाख्यानम्	६५७	पवनार्जुनसंवादः	853
ब्राह्मणप्रशंसा	६९७	दुर्वाससो भिक्षा	६८२
नारदपञ्चचूडासंवादः	६९८	भीष्मोत्क्रान्तिः	£ <8
विपुलोपाख्यानम्	६६०	आश्वमेधिकपर्व।	
विवाहधर्माः	६६०	संवर्तमरुत्तीयम्	६८९
च्यवनोपाख्यानम्	६६१	अनुगीताः	६९२
च्यवनकुशिकसंवादः	६६३	उत्तङ्कविश्वरूपदर्शनम्	<i>६</i>९8
नृगोपा ख्यानम्	६६९	परीक्षिजन्म	६९६
नासिकेतोपाख्यानम्	६६५	हयोत्सर्गः	६९९
गोप्रदानम्	६६६	यज्ञः	900
सुवर्णीत्पत्तिः	६६७	नकुलोपाख्यानम्	७०२
श्राद्धविधिः	६६७	आश्रमवासिकपर्व।	७०३
विसस्तैन्यम्	६७०	मौसल्पर्व।	७०९
पुष्करस्तैन्यम्	. 800		७१९
छत्रोत्पत्तिः	६७१	महाप्रस्थानिकपर्वे।	
पुष्पादिदानम्	६७१	स्वर्गपर्व।	७१८

हरिवंशः।	पृष्ठे ।		पृष्टे ।
पृथिवीदोहः	७२३	कंसवधः	७९२
मन्वन्तरवर्णनम्	७२९	कंससित्त्रया	७९४
मनुवंश:	७२२	इष्वस्त्रशिक्षा	७९५
पितृकल्पः	७३५	जरासंधयुद्धम्	७९७.
सोमोत्पत्तिः	७३६	यमुनाकर्षणम्	७९९
पूरुवंश:	७३९	कालयवनवधः	108
स्यमन्तकालम्भः	988	रुक्मिणीहरणम्	(08
प्रादुर्भावसंप्रहः	७४६	रुक्मिवधः	८०६
कृष्णोत्पत्तिः	ं ७६१	वलदेवमाहात्म्यम्	00
शकटभङ्गः	७६२	नरकवधः	(09
पूतनावधः	७६२	पारिजातहरणम्	180
द्रुमनिपात:	७६४	शाम्बवधः	190
कालियसूदनम्	७६९	आश्चर्यपर्व	< ? ?
धेनुकवधः	000	वासुदेवमाहात्म्यम्	८१३
प्रलम्बवधः	१००	दुर्गास्तोत्रम्	179
गिरियज्ञ:	900	बाणयुद्धम्	(39
गोवर्धनोद्धरणम्	800	जनमेजयवंशः	८३ ६
गोविन्दाभिषेकः	७७९	पर्वपूजा	< 3 to
गोपीसंत्रीडनम्	७७७	भविष्यत्	८३९
अरिष्टवधः	996	जनमेजययज्ञसमाप्तिः	<80
केशिवध:	७८२	वराहप्रादुर्भावः	८ 8२
अक्रूरसंदेहाः	968	नरसिंहप्रादुर्भाव:	<8€
हृददर्शनम्	७८६	वामनपादुर्भावः	<8°
कुवलयापीडवधः	७८९	कविमशस्तिः।	- <88
	A STATE OF THE STA		, 0,

4

काव्यमाला।

काश्मीरिकमहाकविश्रीक्षेमेन्द्रविरचिता भारतमञ्जरी ।

आदिपर्व।

समस्तवद्नोद्गीतब्रह्मणे ब्रह्मणे नमः । नमः प्रजापतिभ्यश्च कृष्णद्वैपायनाय च ॥ १॥ वृद्धश्रवाः पुरा सूतो रोमहर्षणसंभवः । पौराणिको मुनिर्द्रष्टुं नैमिषारण्यमभ्यगात् ॥ २ ॥ शौनकस्य मुनेस्तत्र सत्रे द्वादशवार्षिके । तं पप्रच्छः कथाश्चित्राः परिवार्य तपस्विनः ॥ ३ ॥ सोऽब्रवीद्यासिशप्येण जनमेजयभूपतेः। यद्वैराम्पायनेनोक्तं सर्पसत्रे कथाद्धतम् ॥ ४ ॥ प्रणम्य परमं धाम विष्णुं धातारमच्युतम् । मतं व्यासस्य वक्ष्यामि भारतं श्रृणुतानघाः ॥ ९ ॥ श्रूयते किल लोकेऽस्मिन्सर्वतस्तमसावृते। बृहदण्डमभूदेकं प्रजाकारणमव्ययम् ॥ ६ ॥ तसात्प्रजापतिरभूत्ततोऽयं सर्गविस्तरः। कालेन प्रलयं याति सर्गोऽयं विपुलभ्रमः॥ ७॥ पुनश्च भवतीत्येवं मायेयं परिवर्तते । आदितो सह्य इत्यासी दूँ हद्भानु मुखावरः ॥ ८॥

 ^{&#}x27;दिवः पुत्रो बृहद्भानुश्रक्षुरात्मा विभावसः । सविता सऋचीचोऽको मानुराशावहो
रिवः ॥ पुरा विवस्वतः सर्वे मह्यस्तेषां तथावरः ॥' इति भारतम्.

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

देवभ्राडस्य पुत्रोऽभूत्सुभ्राडस्य सुतस्ततः । द्राज्योतिः शतज्योतिः सहस्रज्योतिषोऽभवन् ॥ ९॥ तेम्यः सहस्रवंशेम्यः कुरुवंशादयो नृपाः । मान्धातृना(रा)मनहुषप्रमुखा च कुलावली ॥ १०॥ आतुर्हेपायनः क्षेत्रे पुत्रान्मात्रनज्ञया । अजीजनत्रीनिवाझीनधृतराष्ट्रपुरोगमान् ॥ ११ ॥ धृतराष्ट्रानुनः पाण्डः क्षेत्रनांस्तनयान्वने । अवाप धर्मपवनसुरेन्द्राश्विससुद्भवान् ॥ १२ ॥ पितर्यपरते तेषां धार्तराष्ट्रनिवेशने । दौर्योधनो मन्युवह्निजेज्वाल द्यूतमारुतः ॥ १३ ॥ वनवासादिभिः क्वेरौः कुपितास्ते महारणे । जञ्चः परस्परं क्षत्रं निःशेषा येन भूरभूत् ॥ १४ ॥ समन्तपञ्चकक्षेत्रे निहतास्ते महारथाः । कीर्तिमन्तो दिवं प्रापुमीन्धातृनहुषोपमाः ॥ १९ ॥ वैचित्रवीर्यः पुत्रेषु हतेषु भृशदुःखितः। शुशोच संजयस्याये सारन्पाण्डवविक्रमम् ॥ १६ ॥ तरत्तरंग(त्तरङ्ग)तरलसंसारविशरारुताम्(हतान्)। आश्वासयामास नृपं संजयः समुदाहरन् ॥ १७ ॥ अनुक्रमणिका ॥ १ ॥

श्रुत्वेति स्तात्संक्षेपं पुनः पप्रच्छ शौनकः । समन्तपञ्चके क्षेत्रे कथां पृष्टोऽत्रवीच सः ॥ १८ ॥ पुरा क्षत्रक्षयं कृत्वा भगिशिष्यः स भागवः । समन्तपञ्चके पञ्च चकार रुधिरहृदान् ॥ १९ ॥ ततः प्रभृति पुण्यं तन्मुनीनां वचसा किल । तत्राभवन्महृद्युद्धं कुरुपाण्डवभूभृताम् ।

अक्षोहिण्यो दशाष्ट्रो च तत्रेव निधनं गताः ॥ २०॥ CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA रथो गजो नराः पञ्च त्रयोऽश्वाः पत्तिरुच्यते । सेनामुखं गुल्मगणो वाहिनी पृतना चमूः ॥ २१ ॥ कमादनीकिनी चैतित्रगुणं त्रिगुणं भवेत् । अनीकिनीं दशगुणामाहुरक्षोिह्नणीं बुधाः ॥ २२ ॥ वेदवेदाङ्गसंयुक्तं भारतं कल्मषापहम् । पर्वाण्यष्टादश प्रोक्तं बहुवृत्तान्तभूषितम् ॥ २३ ॥ पौष्यपौलोमवृत्तादि शतमन्तरपर्वणा[म्] । विस्तारितं व्यासशिष्यैः शुकेन च जगन्नये ॥ २४ ॥

पर्वसंग्रहः ॥ २ ॥

पारीक्षितस्य नृपतेर्भातृभिः सरमास्रतः ।
ताडितो भीमसेनाद्यैमीतरं शरणं ययौ ॥ २९ ॥
क्रिधा कश्यपजायाथ निर्दीषमशपत्रृपम् ।
अदृष्टं प्राप्स्यिस भयं न चिरादिति मा(सा)व्रवीत् ॥ २६ ॥
तच्छुत्वा चितितो गत्वा मुनिं वत्रे पुरोहितम् ।
भ्रातृभिः सहितस्तस्यौ निर्नृतो जनमेजयः ॥ २७ ॥
अत्रान्तरे छोहदन्तो धौम्यो नाम महामुनिः ।
परीक्ष्य शिष्यान्विद्धे ज्ञानिर्धूतसंशयान् ॥ २८ ॥
स शशास पुरः शिष्यं श्रीमान्पाञ्चात्यमारुणिम् ।
क्षेत्रे जछं बधानेति स च गत्वा तथाकरोत् ॥ २९ ॥
जछप्रवाहिवदे दत्त्वात्मानं ररक्ष यत् ।
क्षेत्रं तेनास्य भगवानभवद्वरदो गुरुः ॥ ३० ॥
आहृतो गुरुणा यसादुद्दात्य क्षेत्रमुत्थितः ।
मुनिरुद्दालक इति प्रथितस्तेन सोऽभवत् ॥ ३१ ॥

^{9. &#}x27;स कदाचिन्मृगयां गतः परीक्षितो जनमेजयः किस्मिश्चित्स्वविषये आश्रममपश्यत्। तत्र किश्चिद्दिषरासांचके श्रुतश्रवा नाम । तस्य तपस्यिभरतः पुत्र आस्ते सोमश्रवा नाम । तस्य तं पुत्रमिगम्य जनमेजयः पारीक्षितः पौरोहित्याय वत्रे ॥' इति भारतम्.

कृतकृत्ये गते तसिन्नुपमन्युरथापरः। गोरक्षणे संनियुक्तो गुरुणा मैक्ष्यभोजनः ॥ ३२॥ तं गुरुः पीवरं दृष्ट्वा प्राह केनासि वर्तसे । भैक्ष्येणेत्युपमन्युश्च प्रोवाच रचिताञ्जलिः ॥ ३३ ॥ ममानिवेद्य नाहीं ऽसि भैक्ष्यं भोक्तुं यतत्रतः। द्विर्भेक्ष्यमुपरोधाय परेषां तन्न ते क्षमम् ॥ ३४ ॥ गव्यं क्षीरं कुतः स्वं ते वत्सफेनं तदेव च। कृपणेति निषिद्धोऽसौ धौम्येनारानमत्यजत् ॥ ३९॥ अर्कपत्राशनात्सोऽथ कालेनान्ध्यमुपागतः । कूपे निपतितो दूरादाहूतो गुरुणावदत् ॥ ३६ ॥ अर्कपत्राशनादन्धः कूपे निपतितः प्रभो । अहमित्येतदाकण्यं घौम्यः प्राह कृपाकुलः । वत्स स्तुत्वाश्विनौ द्वौ त्वं दिव्यं चक्षुरवाप्नुहि ॥ ३७ ॥ श्रुत्वेत्याश्विनस्केन स्तुत्वा तौ प्राप तद्वरात् । अपूर्व गुरवे तं च सामृतं स न्यवेदयत् ॥ ३८॥ ततो गुरोर्वरात्सोऽभूज्ज्ञानवान्दिव्यलोचनः। उपमन्युः परीक्षाग्निशुद्धो जाम्बूनदप्रभः ॥ ३९ ॥ वेदनामा तृतीयोऽथ धुरि गौरिव संहितः। गुरुणा ज्ञानसर्वस्वे संतोषाद्भाजनीकृतः ॥ ४० ॥ ततः कालेन शिष्योऽभूद्वेदस्यापि तदाश्रमे । उत्तङ्को नाम तपसां महसां स्वमिवाश्रयः ॥ ४१ ॥ कदाचिदथ तं धृत्वा शिष्यं गेहे जितेन्द्रियम् । स कियापरिचर्यायै वेदो याजियतुं ययौ ॥ ४२ ॥ कियामहीनां त्वं कर्ता निर्दिष्टो गुरुणा गृहे । ऋतौ गुरुवदागच्छेत्यूचिरे तं गुरुस्त्रियः ॥ ४३ ॥

^{9. &#}x27;अथ किंसिश्चित्काळे वेदं ब्राह्मणं जनमेजयः पौष्यश्च क्षत्रियातुपेत्य वरियत्वोपा-ध्यायं चक्रतुः । स कदाचिद्याज्यकार्येणामिप्रस्थित उत्तङ्कनामानं शिष्यं नियोजयामास ॥' इति भारतम्.

तदनाहत्य स यदा तस्थौ काष्ठमिवाचलः। गुरुरेत्य तदा चके तं निजज्ञानभाजनम् ॥ ४४ ॥ दक्षिणामाहरामीति ब्रुवाणमिति तं गुरुः। आह प्रदीयतां वत्स मत्पत्न्या यत्समीहितम् ॥ ४९ ॥ उत्तङ्केन ततः पृष्टा किं ददामीति तद्वधूः। प्राह पौष्यापराख्यस्य सौदासस्य महीपतेः ॥ ४६ ॥ भार्यास्ति दमयन्त्याच्या तस्यास्त्वं मणिकुण्डले। मह्यं देहीति तच्छ्रुत्वा प्रतिश्रुत्य जगाम सः ॥ ४७ ॥ त्रजनपथि ददशीथ पुरुषं वृषवाहनम् । शुश्राव तसाद्गोरस्य पुरीषं भक्षयेति च ॥ ४८॥ तद्वाक्याद्भक्षयित्वा तद्ययौ पौष्यनिकेतनम् । तत्रान्तःपुरमासाद्य क्षत्रियां न ददर्श सः ॥ ४९ ॥ तामदृष्ट्या नृपं प्राह त्वद्भार्या किं न दृश्यते । तन्त्रिशम्याव्रवीत्पौष्यस्तोषादभ्यागतित्रयः। त्वं न पश्यिस मे जायामुच्छिष्टस्तां पतित्रताम् ॥ ५० ॥ श्रुत्वेत्युत्तङ्कः संस्मृत्य सत्यं गोमयभोजने । भिंते न मयाचान्तमुच्छिष्टोऽसीत्युवाच तम् ॥ ५१॥ अथोपविश्य विधिवत्समाचम्य दद्शी ताम् । क्षत्रियां तेजसो मूर्ती लक्ष्मीमिव पतित्रताम् ॥ ५२ ॥ निजवृत्तान्तमावेद्य याचिता तेन सा ददौ। ते दिव्यकुण्डले तसी प्रभामण्डलमण्डिते ॥ ५३॥ तक्षकोऽर्थयते नित्यमिमे सत्कुण्डले द्विज। अप्रमत्तेन गन्तव्यमित्युत्तङ्कमुवाच सा ॥ ९४ ॥ प्रतिगृह्य तया दत्ते रुचिरे मणिकण्डले । पौष्येणामन्त्रितः श्राद्धे हृद्वात्रं तं राशाप सः ॥ ५५ ॥ अञ्चय न्नमिदं पोष्य त्वया मे समुपाहृतम् ।

अन्धो भविष्यसीत्यक्ते तेन पौष्यः समभ्यधात । भविष्यसि च्छिन्नवंशस्त्वमदुष्टान्नदूषणात् ॥ ९६ ॥ इत्युक्तवान्नं तद्निवष्य पौष्यः पुनरुवाच तम् । भगवन्नापराधो मे मुक्तकेशैरुपाहतम् । सकेशमशुचिप्रायमन्नं तसात्क्षमस्य मे ॥ ९० ॥ श्रुत्वेत्युत्तङ्कः प्रोवाच भूत्वान्घो दृष्टिमाप्स्यसि । वारय प्रतिशापं मे त्वमपि क्ष्माभृतां वर ॥ ९८ ॥ पौष्योऽब्रवीत्तीक्ष्णवाचो ब्राह्मणाश्चपलारायाः। अतोऽन्यथा क्षत्रियाश्च नास्मि शापक्षये क्षमः ॥ ५९॥ उत्तङ्कोऽथाव्रवीत्पौष्य त्वदुक्तं मां न बाधते । शुद्धान्नदूषणाच्छापस्त्वया दत्तो न तत्तथा ॥ ६०॥ उनत्वेति तूर्णे प्रययो त्रजतस्तस्य वर्त्मान । वार्यपस्प्रशतस्तीरनिहिते वाससावृते। भिक्षुरूपो नहाराग्रु कुण्डले किल तक्षकः ॥ ६१॥ स प्रविश्याथ पातालं तक्षकान्वेषणोद्यतः । सुत्वा नागान्ददर्शामें विचित्रं भुजगालये ॥ ६२ ॥ पटं सितासितगुणं वयन्त्यौ तत्र योषितौ । द्वादशारं तथा चक्रं कुमारैः पड्मिरश्चितम् ॥ ६३ ॥ ततः पुरंदरं स्तुत्वा हयारूढं ददरी तम् । तत्तुरंगगुदद्वारे तद्धिरा समुपाधमत् ॥ ६४ ॥ ध्मायमानस्य तस्याग्निः सधूमः स्रोतसां मुखेः । निर्गतो नागभवनं चक्रे धूमान्धकारितम् ॥ ६९ ॥ भीतस्ततस्तक्षकोऽसौ ददौ ते रत्नकुण्डले। ते प्राप्य हृष्टस्तेनैव वाजिना प्रययो गुरुम् ॥ ६६ ॥ दत्त्वा ते गुरुभायीयै गुरुं पप्रच्छ कौतुकात्। पटं चकं हयस्थं च नरं च वृषवाहनम् ॥ ६७ ॥